
La volta catalana a màxic

Autor:

Data de publicació: 10-01-2019

Mentre treballava a Mèxic, l'Agustí Tresserra es va adonar que allà era i és comú comú construir cases amb “volta catalana” des dels temps dels primers conqueridors

A vegades s'estableixen connexions entre fets i coses que mai no hauries imaginat. Us explico la història d'una d'aquestes connexions.

Dijous 17 de desembre del 2015, l'Assemblea Nacional Catalana de Pal·lejà va organitzar al Castell una conferència d'en Jordi Bilbeny. Allà es va parlar d'Hernan Cortés i la possibilitat que fos català, i va ser això que em va activar una relació entre diversos fets que jo mai no havia lligat.

Primer fet

Vaig recordar les meves estades a Cuernavaca, Morelos, Mèxic i les visites freqüents que feia al Palacio de Cortés. Aquest Palacio el va fer construir Hernan Cortés per passar temporades a Cuernavaca –“la Ciudad de la eterna primavera”–, juntament amb la seva dona. Vaig recordar que durant la primera visita guiada que vaig fer al Palacio, el guia em va dir: “I observe usted la magnífica bóveda catalana que cubre esta sala”. Jo li vaig preguntar per què se'n deia catalana i la resposta va ser genial: “Porque, tal como puede ver usted, es una bóveda catalana”. Em va semblar curiós, però aquí va quedar l'anècdota.

Segon fet

Durant la construcció d'una fàbrica de ciment al municipi de Cerritos, a San Luís Potosí (Mèxic), ens passàvem estones i estones revisant els plànols de construcció, ja que calia evitar qualsevol error i coordinar les diferents enginyeries. En el marc d'aquesta feina, el director de l'obra ens va ensenyar, ple d'admiració, com es desenvolupava la construcció del menjador de convidats. Vaig quedar parat en veure que el menjador estava cobert amb una preciosa “volta catalana”. En preguntar qui l'havia dissenyat i construït, em va dir:

“Lo han hecho unos cabrones¹ que encuentre en el pueblo. Trabajan sin planos, sin tomar medidas, sin nada; yo sólo les dije: Cúbranme este espacio”.

Tercer fet

Si mireu YouTube i poseu al cercador “Volta catalana” us sortiran molts vídeos sobre el tema, però molts d'una empresa mexicana que es dedica a fer voltes catalanes i que s'ofereix per fer-les a qualsevol part del món.

<https://www.youtube.com/watch?v=3ixUPvvlK0w>

<https://www.youtube.com/watch?v=iZ3QECL5QbQ>

<https://www.youtube.com/watch?v=YC1EQwvIFS0>

Fins i tot, el terme “bóveda catalana” es fa servir per diferenciar una casa d'una altra i donar-li un toc de prestigi.

<https://www.youtube.com/watch?v=ExVzQGSKLC4>

Resum i conclusió

En Cortés arriba a Mèxic i s'hi fa construir un palau.

Aquest palau té voltes catalanes. Per tant, entre els acompanyants d'En Cortés hi havia gent que sabia construir la volta catalana. Qui sap fer voltes catalanes? Els catalans.

La volta catalana és ben viva en l'art de la construcció a Mèxic i, en canvi, no és així en altres països americans. Potser allà és el fruit d'un art constructiu que hi van portar els catalans i que s'ha mantingut fins ara.

Agustí Tresserra

ANOTACIONS

1 Cal aclarir que a Mèxic el terme "cabrón" se sol emprar en sentit afectuós.

Agustí Tresserra

20-01-2016 22:47

Gràcies per les opinions que tenen esperit constructiu ja que no pot ser d'altra forma tractant-se de la volta catalana. Efectivament, el lluç a la basca jo, que no sóc basc, també el faig i em surt bastant bé. Cal, però, considerar que les idees, els conceptes i les receptes ara viatgen amb molta velocitat. Parem-nos a pensar en la volta catalana a Mèxic: Abans de Cortés només hi havien arribat al Yucatan dos europeus espanyols naufrags. Per tant abans de Cortés no hi havia coneixement de la volta catalana. Si el Palau de Cuernavaca es va construir ràpidament després de l'arribada de Cortés, és lògic pensar que amb Cortés hi anaven alguns catalans que li van construir la volta que ell va demanar.. Queda clar que el Palau en sí és semblant a d'altres que podem veure en diversos llocs de la península, però la volta no, la volta és catalana. Digui el que digui la faespedia de ca.wiki:

""Fou en aquesta época (se refiere al siglo XVIII) que el frate de l'ordre dels Agustins: «Fray Lorenzo de San Nicolás» que exercia de mestre d'obres a la Cort de Madrid, va popularitzar el nom de «bóveda catalana» en reconeixement al bon ofici dels paletes i mestres d'obres del Principat de Catalunya que treballaven a Madrid, els quals es distingien per la perfecció i audàcia amb què bastien la volta de maó de pla"

Guerau

16-01-2016 16:09

Don Fernando por la gracia de Dios Rey de Aragón, é de las dos Cecilias, de Jerusalem, de Valencia, de Mallorca, de

Cerdeña, de Córcega; Conde de Barcelona; Duque de Atenas é de Neopatria; Conde de Ruisellon é de Cerdania; Marques de Oristan é de Gociano, é de las islas é tierra-firme del mar Océano.

Guerau

16-01-2016 16:04

"Real Provisión Confiriendo La Gobernación De Las Indias Al Almirante D. Diego Colón" feta en nom de Ferran I d'Aragó com a rei únic i exclusiu de La corona de Catalunya- Aragó, 1509, No apareix Castella per enlloc.

<http://www.historiadelnuevomundo.com/index.php/2010/11/real-provision-confiriendo-la-gobernacion-de-las-indias-al-almirante-d-diego-colon/>